



Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

11. aprill 2019*

Eelotsusetaotlus – Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala – Õiguslane koostöö tsiviilasjades – Lugano II konventsioon – Kohtualluvus, kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine tsiviil- ja kaubandusajades – II jaotis, 5. jagu (artiklid 18–21) – Kohtualluvus töölepingute puhul

Kohtuasjas C-603/17,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Supreme Court of the United Kingdomi (Ühendkuningriigi kõrgeim kohus) 20. oktoobri 2017. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 20. oktoobril 2017, menetluses

Peter Bosworth,

Colin Hurley

versus

Arcadia Petroleum Limited jt,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: Euroopa Kohtu asepresident R. Silva de Lapuerta esimese koja presidendi ülesannetes (ettekandja), kohtunikud A. Arabadjiev, E. Regan, C. G. Fernlund ja S. Rodin,

kohtujurist: H. Saugmandsgaard Øe,

kohtusekretär: vanemametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikku menetlust ja 13. septembri 2018. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- P. Bosworth ja C. Hurley, esindajad: A. Briggs, QC, D. Foxton, QC, *barrister* R. Eschwege, *solicitor* T. Greeno ja *solicitor* A. Forster,
- Arcadia Petroleum Limited jt, esindajad: M. Howard, QC, *barrister* F. Pilbrow, *barrister* N. Venkatesan, *solicitor* S. Trevan, *solicitor* J. Kelly ja *solicitor* T. Snelling,
- Euroopa Komisjon, esindajad: M. Heller ja M. Wilderspin,
- Šveitsi valitsus, esindaja: M. Schöll,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

olles 24. jaanuari 2019. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada 30. oktoobril 2007 allkirjastatud tsiviil- ja kaubandusajade kohtualluvuse ning neid käsitlevate kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise konventsiooni, mis on ühenduse nimel heaks kiidetud nõukogu 27. novembri 2008. aasta otsusega 2009/430/EÜ (ELT 2009, L 147, lk 1; edaspidi „Lugano II konventsioon“), II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) sätteid.
- 2 Eelotsusetaotlus esitati ühelt poolt Peter Bosworthi ja Colin Hurley ning teiselt poolt Arcadia Petroleum Limitedi ja teiste äriühingute vahelises kohtuvaidluses nõude üle hüvitada kahju, mida need äriühingud kandsid P. Bosworthi ja C. Hurley väidetava pettusliku tegevuse tõttu.

Õiguslik raamistik

- 3 Lugano II konventsiooni artiklis 5 on sätestatud:

„Isikut, kelle alaline elukoht on käesoleva konventsiooniga seotud riigis, saab kaevata käesoleva konventsiooniga seotud teises riigis:

1. a) lepingutega seotud asjades selle paiga kohtusse, kus tuli täita asjaomane kohustus;
b) kui ei ole kokku lepitud teisiti, käsitatakse käesoleva sätte kohaldamisel asjaomase kohustuse täitmise kohana:
 - müügi puhul kohta käesoleva konventsiooniga seotud riigis, kus lepingu kohaselt kaubad üle anti või oleks tulnud üle anda;
 - teenuste osutamise puhul kohta käesoleva konventsiooniga seotud riigis, kus lepingu kohaselt teenuseid osutati või oleks tulnud osutada;
- c) kui alapunkt b ei kohaldu, kohaldatakse alapunkti a;

[...]

3. kahju õigusvastase tekitamise puhul selle paiga kohtusse, kus kahjustav sündmus on toimunud või võib toimuda;

[...]“.

- 4 Konventsiooni artikli 18 lõikes 1 on sätestatud:

„Töölepingutega seotud küsimuste puhul määratakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao kohaselt, ilma et see mõjutaks artikli 4 ja artikli 5 punkti 5 kohaldamist.“

- 5 Kõnealuse lepingu artikli 20 lõikes 1 on sätestatud:

„Tööandja võib algatada kohtumenetluse ainult käesoleva konventsiooniga seotud sellise riigi kohtus, kus asub töötaja alaline elukoht.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 6 Arcadia London, Arcadia Singapore ja Arcadia Switzerland on äriühingud, mis tegelevad toornafta ja naftasaadustega kauplemisega. Need äriühingud kuuluvad Arcadia kontserni, mille 100% omanik on Farahead Holdings Ltd.
- 7 P. Bosworth ja C. Hurley on Ühendkuningriigi kodanikud, kelle alaline elukoht on Šveitsis ja kes põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal olid vastavalt Arcadia kontserni *chief executive officer* (tegevjuht) ja *chief financial officer* (finantsjuht). Lisaks olid nad Arcadia Londoni, Arcadia Singapore'i ja Arcadia Switzerlandi juhatajad ning neil oli nende endi poolt või nende juhendamisel koostatud tööleping ühega nendest äriühingutest.
- 8 Arcadia London, Arcadia Singapore, Arcadia Switzerland ja Farahead Holdings (edaspidi koos „Arcadia“) esitasid 12. veebruaril 2015 High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Divisionile (Commercial Court) (kõrge kohus (Inglismaa ja Wales), kuninglik osakond (kaubanduskolleegium), Ühendkuningriik) nõuded mitme isiku, nende hulgas ka P. Bosworthi ja C. Hurley vastu. Nende nõuete eesmärk oli saada hüvitist kahju eest, mida Arcadia kontsern oli kandnud pettuslike tehingute tõttu, mis on seotud sellesse kontserni kuuluvate äriühingutega.
- 9 Arcadia hagiavalduses esitatud väited tuginevad õigusvastasele kokkuleppele õigusvastaste vahendite kasutamiseks (*unlawful means conspiracy*), usaldussuhtest tuleneva lojaalse ja heas usus tegutsemise kohustuse rikkumisele (*breach of fiduciary duty*) ja nende töölepingutest sõnaselgelt või vaikimisi tulenevate lepinguliste kohustuste rikkumisele (*breach of express and/or implied contractual duties*).
- 10 P. Bosworth ja C. Hurley esitasid 9. märtsil 2015 avalduse, milles vaidlustasid Ühendkuningriigi kohtu pädevuse menetleda neid puudutavaid Arcadia kahju hüvitamise nõudeid, kuna nendele nõuetele tuleb kohaldada Lugano II konventsiooni II jaotise 5. jao sätteid, mis reguleerivad kohtualluvust töölepingute puhul, ning nimetatud sätete kohaselt tuleb kõnealused nõuded esitada nende alalise elukoha riigi ehk Šveitsi kohtusse.
- 11 Selle vaidlustamise tagajärjel muutis Arcadia oma hagiavaldust. Ta loobus väitest, et rikutud on töölepingutest tulenevaid kohustusi, ja väitest, et neid kohustusi rikuti õigusvastase kokkuleppega õigusvastaste vahendite kasutamiseks.
- 12 High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (kõrge kohus (Inglismaa ja Wales), kuninglik osakond (kaubanduskolleegium), Ühendkuningriik) otsustas 1. aprilli 2015. aasta kohtuotsusega, et ta on pädev läbi vaatama nimetatud kahju hüvitamise nõude põhjenduseks esitatud väiteid, mis puudutavad õigusvastast kokkulepet õigusvastaste vahendite kasutamiseks (*unlawful means conspiracy*) ja usalduse kuritarvitamist (*breach of fiduciary duty*), välja arvatud selle viimase väite puhul asjaolusid, mis leidsid aset ajal, mil P. Bosworthil ja C. Hurleyl oli tööleping ühe Arcadia kontserni kuuluva äriühinguga, kuna selle kohtu sõnul on niisugused asjaolud seotud töölepingutega ja kuuluvad Lugano II konventsiooni artikli 20 lõike 1 kohaselt Šveitsi kohtute pädevusse.
- 13 P. Bosworth ja C. Hurley esitasid selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Court of Appealile (England & Wales) (Civil Division) (apellatsioonikohus (Inglismaa ja Wales) (tsiviilosakond), Ühendkuningriik).
- 14 See kohus jättis 19. augusti 2016. aasta kohtuotsusega apellatsioonkaebuse rahuldamata. P. Bosworth ja C. Hurley esitasid selle otsuse peale eelotsusetaotluse esitanud kohtule kassatsioonkaebuse.

15 Neil asjaoludel otsustas Supreme Court of the United Kingdom (Ühendkuningriigi kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Milline on õige kriteerium, mille abil teha kindlaks, kas nõue, mille tööandja on esitanud töötaja või endise töötaja (edaspidi „töötaja“) vastu, kujutab endast töölepinguga „seotud“ küsimust [Lugano II konventsiooni] II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) tähenduses?
- a) Kas selleks, et tööandja esitatud nõue töötaja vastu kuuluks [Lugano II konventsiooni] artiklite 18–21 kohaldamisalasse, piisab sellest, kui tööandja *saanuks* etteheidetavale käitumisele tugineda ka kui töötaja töölepingu rikkumisele – isegi kui nõue, mille tööandja tegelikult on esitanud, ei tugine selle lepingu rikkumisele ega heida ette lepingu rikkumist ega väida, et lepingu rikkumine on toimunud, vaid tugineb (näiteks) ühele või mitmele etteheitele, millele viidatakse asjaolude kokkuvõtte punktides 26 ja 27?
- b) Või on õige hoopis kriteerium, mille kohaselt kuulub tööandja poolt töötaja vastu esitatud nõue [Lugano II konventsiooni] artiklite 18–21 kohaldamisalasse üksnes juhul, kui kohustus, millele see nõue tegelikult tugineb, sisaldub töölepingus? Kui see on õige kriteerium, siis kas sellest tuleneb, et nõue, mis tugineb üksnes sellise kohustuse rikkumisele, mis tekkis töölepingust sõltumatult (ja mis vaadeldaval juhul ei ole kohustus, millega töötaja oleks „vabatahtlikult nõustunud“), ei kuulu 5. jao kohaldamisalasse?
- c) Kui kumbki eespool toodud kriteeriumidest ei ole õige, siis milline on õige kriteerium?
2. Kui äriühing ja füüsiline isik sõlmivad „lepingu“ (Lugano II konventsiooni artikli 5 lõike 1 tähenduses), siis millisel määral on vajalik alluvussuhte olemasolu äriühingu ja füüsilise isiku vahel, selleks et selle lepingu puhul oleks tegemist „töölepinguga“ [viidatud konventsiooni] 5. jao tähenduses? Kas selline suhe on olemas juhul, kui füüsiline isik saab otsustada (ja tegelikult ka otsustab) tema ja äriühingu vahelise lepingu tingimused ning ta juhib iseseisvalt selle äriühingu igapäevast tegevust ja omaenda ülesannete täitmist, samas kui äriühingu aktsionäri(de)l on pädevus lepingu lõpetada?
3. Juhul kui [Lugano II konventsiooni] II jaotise 5. jagu on kohaldatav üksnes nõuetele, mis ilma nimetatud jaota kuuluksid artikli 5 lõike 1 kohaldamisalasse, siis milline on õige kriteerium, mille abil teha kindlaks, kas lepinguosaliste vaheline nõue kuulub artikli 5 lõike 1 kohaldamisalasse?
- a) Kas õige on kriteerium, mille kohaselt kuulub nõue artikli 5 lõike 1 kohaldamisalasse juhul, kui tööandja võiks väita, et vaidlusalune teguviis kujutab endast lepingukohustuse rikkumist, isegi kui kohtuasja raames, mille on tööandja tegelikult algatanud, ei tugine tööandja selle lepingu rikkumisele ega heida ette lepingu rikkumist?
- b) Või on õige hoopis kriteerium, mille kohaselt kuulub nõue [Lugano II konventsiooni] artikli 5 lõike 1 kohaldamisalasse üksnes juhul, kui kohustus, millele see nõue tegelikult tugineb, tuleneb lepingust? Kui tegemist on õige kriteeriumiga, siis kas sellest tuleneb, et nõue, mis tugineb üksnes sellise kohustuse rikkumisele, mis tekkis sellest sõltumatult (ja mis vaadeldaval juhul ei ole kohustus, millega kostja oleks „vabatahtlikult nõustunud“), ei kuulu artikli 5 lõike 1 kohaldamisalasse?
- c) Kui kumbki eespool toodud kriteeriumidest ei ole õige, siis milline on õige kriteerium?
4. Asjaoludel, kus:
- äriühingud A ja B kuuluvad samasse kontserni;
 - kostja X täidab faktiliselt selle äriühingute kontserni tegevjuhi rolli (nagu tegi P. Bosworth Arcadia kontsernis: asjaolude kokkuvõtte punkt 14); X töötab ühes kontserni äriühingus – äriühingus A (ja on seega äriühingu A töötaja) (nagu oli aeg-ajalt P. Bosworth, tingimustel, mis on välja toodud asjaolude kokkuvõtte punktis 15) ega ole liikmesriigi õiguse alusel äriühingu B töötaja;

- äriühing A esitab X-i vastu nõude, mis kuulub [Lugano II konventsiooni] artiklite 18–21 kohaldamisalasse, ja
- kontserni kuuluv teine äriühing – äriühing B – esitab samuti X-i vastu nõude, mis põhineb samadel väidetal kui äriühingu A nõue;

millised on õiged kriteeriumid, mille abil määratleda, kas äriühingu B väide kuulub [Lugano II konventsiooni] 5. jao kohaldamisalasse? Nimelt:

- a) Kas vastus sõltub sellest, kas X-i ja äriühingu B vahel oli „tööleping“ [Lugano II konventsiooni] 5. jao tähenduses ja kui, siis millised on õiged kriteeriumid, mille abil teha kindlaks, kas niisugune tööleping oli olemas?
- b) Kas äriühingut B tuleb kohelda X-i „tööandjana“ [Lugano II konventsiooni] II osa 5. jao tähenduses või kuuluvad äriühingu B nõuded X-i vastu (eespool 4. küsimuse neljas taane) [Lugano II konventsiooni] artiklite 18–21 kohaldamisalasse samal viisil, nagu äriühingu A nõuded X-i vastu kuuluvad nende samade sätete kohaldamisalasse? Nimelt:
 - i) Kas äriühingu B nõue kuulub [Lugano II konventsiooni] artikli 18 kohaldamisalasse üksnes siis, kui kohustus, millele see tugineb, on kohustus, mis sisaldub äriühingu B ja X-i vahel sõlmitud töölepingus?
 - ii) Või kuulub see nõue [Lugano II konventsiooni] artikli 18 kohaldamisalasse hoopis siis, kui nõudes esitatud väidete puhul oleks tegemist olnud äriühingu A ja X-i vahel sõlmitud töölepingus sisalduva kohustuse rikkumisega?
- c) Kui kumbki eespool toodud kriteeriumidest ei ole õige, siis milline on õige kriteerium?“

Menetluse suulise osa uuendamise taotlus

- 16 Pärast seda, kui kohtujurist esitas ettepaneku, palusid P. Bosworth ja C. Hurley Euroopa Kohtu kantseleisse saabunud dokumendis teha määrus menetluse suulise osa uuendamiseks Euroopa Kohtu kodukorra artikli 83 alusel. Oma taotluse põhjendamiseks väidavad nad sisuliselt, et kohtujurist on oma ettepaneku punktis 45 tuginenud vääradele faktilistele asjaoludele, mis ei vasta eelotsusetaotluse esitanud kohtu tuvastatud faktilistele asjaoludele.
- 17 Vastavalt kodukorra artiklile 83 võib Euroopa Kohus igal ajal, olles kohtujuristi ära kuulanud, avada või uuendada määrusega menetluse suulise osa, eelkõige kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt teavet või kui pool on pärast suulise osa lõpetamist esitanud uue asjaolu, millel on otsustav tähtsus Euroopa Kohtu lahendamisele, või kui asja lahendamisel tuleks tugineda argumendile, mille üle pooled või Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 23 nimetatud huvitatud isikud ei ole vaieldud.
- 18 Käesolevas asjas see nii ei ole. Olles kohtujuristi ära kuulanud, on Euroopa Kohus nimelt seisukohal, et tal on asja lahendamiseks kogu vajalik teave olemas ning kohtuasja ei ole vaja läbi vaadata lähtuvalt uuest asjaolust, mis oma olemuselt võib olla lahendi tegemisel otsustava tähtsusega, ega argumendist, mille üle ei ole Euroopa Kohtus vaieldud.
- 19 Sellest tulenevalt leiab Euroopa Kohus, et menetluse suulist osa ei ole põhjust uuendada.

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 20 Kuna esimene, kolmas ja neljas küsimus lähtuvad eeldusest, et lepingud, mille P. Bosworth ja C. Hurley olid teatavate Arcadia kontserni kuuluvate äriühingutega sõlminud, olid „töölepingud“ Lugano II konventsiooni II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) tähenduses, siis on Euroopa Kohus seisukohal, et kõigepealt tuleb analüüsida teist küsimust.

Teine küsimus

- 21 Oma teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas Lugano II konventsiooni II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) sätteid tuleb tõlgendada nii, et äriühingu ja füüsilise isiku vahel sõlmitud lepingut võib pidada „töölepinguks“ nende sätete tähenduses juhul, kui see isik saab otsustada või tegelikult otsustab lepingu tingimuste üle ning tal on pädevus selle äriühingu igapäevast tegevust ja omaenda ülesannete täitmist iseseisvalt juhtida, samas kui äriühingu aktsionäri(de)l on pädevus nimetatud leping lõpetada.
- 22 Võttes arvesse, et nende sätete ja nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT erivaljaanne 19/04, lk 42) II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) sätete sõnastus on sama, on Euroopa Kohtu tõlgendus viimati nimetatud sätete kohta ülekantav Lugano II konventsiooni II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) sätetele (vt selle kohta 4. detsembri 2014. aasta kohtuotsus H, C-295/13, EU:C:2014:2410, punktid 31 ja 32).
- 23 Et teha kindlaks, kas Lugano II konventsiooni II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) sätted on kohaldatavad niisugusele olukorrale nagu põhikohtuasjas, tuleb analüüsida küsimust, kas P. Bosworthi ja C. Hurley puhul võib järeldada, et neil oli ühe Arcadia kontserni kuuluva äriühinguga „tööleping“ selle konventsiooni artikli 18 lõike 1 tähenduses ning seega võib neid pidada „töötajateks“ nimetatud konventsiooni artikli 18 lõike 2 tähenduses (vt selle kohta 10. septembri 2015. aasta kohtuotsus Holterman Ferho Exploitatie jt, C-47/14, EU:C:2015:574, punkt 34).
- 24 Siinkohal olgu märgitud, et töötajaks kvalifitseerimist ei saa otsustada riigisisese õiguse alusel (10. septembri 2015. aasta kohtuotsus Holterman Ferho Exploitatie jt, C-47/14, EU:C:2015:574, punkt 36) ning Lugano II konventsiooni ja eelkõige selle artikli 18 täieliku mõju tagamiseks tuleb selles sisalduvaid õigusmõisteid tõlgendada autonoomselt ja kõikides lepinguosalistes riikides ühtemoodi (vt selle kohta 19. juuli 2012. aasta kohtuotsus Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, punkt 42, ja 10. septembri 2015. aasta kohtuotsus Holterman Ferho Exploitatie jt, C-47/14, EU:C:2015:574, punkt 37).
- 25 Seoses mõistega „töötaja“ tuleb märkida ka seda, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb see mõiste määratleda töösuhet iseloomustavate objektiivsete kriteeriumide põhjal, võttes arvesse asjaomaste isikute õigusi ja kohustusi. Töösuhete peamine tunnus on aga see, et isik teeb kindla aja jooksul teise isiku jaoks ja tema juhiste alusel tööd, mille eest ta saab tasu (vt eelkõige 20. septembri 2007. aasta kohtuotsus Kiiski, C-116/06, EU:C:2007:536, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 26 Siit järeldub, et töösuhe eeldab alluvussuhete olemasolu töötaja ja tööandja vahel ning niisuguse alluvussuhete olemasolu tuleb igal üksikjuhul hinnata lähtuvalt kõikidest pooltevahelisi suhteid iseloomustavatest asjaoludest ja tingimustest (10. septembri 2015. aasta kohtuotsus Holterman Ferho Exploitatie jt, C-47/14, EU:C:2015:574, punkt 46, ja 20. novembri 2018. aasta kohtuotsus Sindicatul Familia Constanța jt, C-147/17, EU:C:2018:926, punkt 42).
- 27 Lisaks olgu märgitud, et Lugano II konventsiooni II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) sõnastuse kohaselt ei ole lepingu sõlmimine nendes sätetes ette nähtud valikulise kohtualluvuse kohaldamise eeltingimus, mistõttu – nagu ka kohtujurist oma ettepaneku punktides 34–36 märkis – ei välista formaalse lepingu puudumine niisuguse töösuhete olemasolu, mis kuulub mõiste „tööleping“ alla nimetatud sätete tähenduses.
- 28 Siiski saab niisugust suhet pidada „töölepinguks“ Lugano II konventsiooni II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) sätete tähenduses üksnes juhul, kui asjaomase äriühingu ja selle juhataja vahel on alluvussuhe.

- 29 Käesoleval juhul tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud andmete kohaselt olid P. Bosworth ja C. Hurley vastavalt Arcadia kontserni *chief executive officer* ja *chief financial officer*; nad olid äriühingute Arcadia London, Arcadia Singapore ja Arcadia Switzerland juhatajad; neil oli nende endi poolt või nende juhendamisel koostatud tööleping ühega nendest äriühingutest, ja nad olid kogu aeg tegutsenud kõigi Arcadia kontserni kuuluvate äriühingute nimel.
- 30 Eelotsusetaotlusest ilmneb veel, et P. Bosworthil ja C. Hurleyl oli kontroll selle isiku üle, kelle juures nad töötasid, samuti selle üle, kus ja mis tingimustel nad töötasid.
- 31 Neil asjaoludel näib, et P. Bosworthil ja C. Hurleyl oli Arcadia suhtes märkimisväärne mõju ning sellest tuleb järeldada, et alluvussuhet ei olnud (vt selle kohta 10. septembri 2015. aasta kohtuotsus Holterman Ferho Exploitatie jt, C-47/14, EU:C:2015:574, punkt 47), ja seda olenemata sellest, kas neil oli osalus Arcadia aktsiakapitalis või mitte.
- 32 Sellel puhul ei oma tähtsust asjaolu, et P. Bosworth ja C. Hurley olid vastutavad Arcadia kontserni aktsionäride ees, kellel oli Farahead Holdingsi kaudu õigus neid tööle võtta ja vallandada.
- 33 Nimelt, nagu ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 46 märkis, ei tähenda ei üldsuunised, mida juhataja saab enda juhitud äriühingu aktsionäridelt majandustegevuse suunamiseks, ega ka seadusega aktsionäridele ette nähtud kontrollimehhanismid iseenesest alluvussuhte olemasolu, mistõttu pelgalt asjaolust, et aktsionäridel on pädevus juhataja tagasi kutsuda, ei saa järeldada niisuguse suhte olemasolu.
- 34 Siit järeldub, et äriühingu ja selle juhataja vahel sõlmitud lepingut ei saa niisugustel asjaoludel nagu põhikohtuasjas pidada „töölepinguks“ Lugano II konventsiooni II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) sätete tähenduses.
- 35 Eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb teisele küsimusele vastata, et Lugano II konventsiooni II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) sätteid tuleb tõlgendada nii, et äriühingu ja selle juhina töötava füüsilise isiku vahel sõlmitud leping ei loo nende vahel alluvussuhet ning seetõttu ei või seda pidada „töölepinguks“ nende sätete tähenduses, kui see isik saab otsustada või tegelikult otsustab lepingu tingimuste üle ning tal on pädevus selle äriühingu igapäevast tegevust ja omaenda ülesannete täitmist iseseisvalt juhtida, isegi kui äriühingu aktsionäri(de)l on pädevus nimetatud leping lõpetada.

Esimene, kolmas ja neljas küsimus

- 36 Võttes arvesse teisele küsimusele antud vastust, ei ole esimesele, kolmandale ega neljandale küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

- 37 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamiseiga seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

30. oktoobril 2007 allkirjastatud tsiviil- ja kaubandusasjade kohtualluvuse ning neid käsitlevate kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise konventsiooni, mis on ühenduse nimel heaks kiidetud nõukogu 27. novembri 2008. aasta otsusega 2009/430/EÜ, II jaotise 5. jao (artiklid 18–21) sätteid tuleb tõlgendada nii, et äriühingu ja selle juhina töötava füüsilise isiku vahel sõlmitud leping ei loo nende vahel alluvussuhet ning seetõttu ei või seda pidada „töölepinguks“ nende

sätete tähenduses, kui see isik saab otsustada või tegelikult otsustab lepingu tingimuste üle ning tal on pädevus selle äriühingu igapäevast tegevust ja omaenda ülesannete täitmist iseseisvalt juhtida, isegi kui äriühingu aktsionäri(de)l on pädevus nimetatud leping lõpetada.

Allkirjad